

obra 1918.
venskom
ogao pos-
teliko.
lejom v.
pravili listi
isak Jos. Krmotića.

ENA listu: U. raspisati
čitavu god. K 48.—
a polugodišnje K 24.—
omesecno K 12.—, me-
sечно K 4.— u malopre-
mij 16 ili pojedini broj.
GLASI pismaju se u
pravili listi fr. Custoza 1
isak Jos. Krmotića.

HRVATSKI LIST

TVOZI SVAKO DAN U 8 SATI UJUTRO.

Vlasnik i izdavač dr.
Lovro SCALIER, odvet-
nik, Pula, ulica Carara 3.
(Narodni Dom). Ured-
ništvo Šišanika ul. 24.
Odgovorni urednik Ivan
MARKON, Pula. Ruko-
psi se ne vraćaju. Cek-
rač. aus. pošt. št. 26.795.

Broj 1166.

U Puli, utorak 8. oktobra 1918.

Godina IV.

RATNI IZVEŠTAJI:

Austro-ugarski.

B eč, 7. (D. u.) Službeno se javlja: Balkansko bojište: Nepromjenjeno. — Balkansko bojište: U Albaniji ponovni bojevi zalaznica na Skum-ju. U južnim pograničnim područjima stare Srbije većih akcija. — Poglavnica generalnog stožera.

Nemački.

B eč, 7. (D. u.) Iz velikog se glavnog službeno javlja: Zapadno bojište: Vojna skupina naslednika prestola Rupprechta: U Flan-riji i pred Cambraiom miran dan. Severno St. Quentinu traju teški bojevi neprekidno od polovice septembra. Unatoč opetovanom ulošku svežih kon-pišu, kak odnošajima oslavenskog na Hrvata, koji nađu.

To je aut-
oritativno, koje
gospavensk
njem Bosne
injenje svih
stavi. Uslo-
vile rešenje
egovine na
če, da resi-
Ali na jugu
svna rana.
nu se po-
sta. Sigurno
iz historije
šti. Ovinu
državnika,
naci takvo
rijatelj
oslavena
nom starih
itičkog ra-
ti, do one
e, gle, kako
ametno mi-
stvo, nova
all kad smo
njici, bude-

Grad je Reims sada oslobođen od neprijateljskog ugrozavanja. Pređne čete, koje napreduju u uskom dodiru s neprijateljskim žalaznicama, prekoračile su u glavnom liniju: Orainvillers-Bourgogne-Cernay-les-Reims-Betheniville. Dalje na istok doprle su francuske čete do Arnesa na čitavom njezinom toku. Kod Orainvillera prekoračile su Suippes i na mnogim mestima Arnes. — Francuski izveštaj od 6. oktobra poslepozne javlja: Prvi gon neprijatelja traje je tečajem noći na čitavoj fronti Suippesa. Na levom su krilu Francuzi prekoracili kanal Aisne kod Sapigneula te dostigli rubove Aghuillacourta. Dalje na istok približuju se Francuzi Aumenancourt le Petit. Masiv Nogent je u njihovom poseđu. Francuski izveštaj navodi liniju, koju su francuske čete postigle, što odgovara liniji navedenoj u Jučerašnjem nemačkom izveštaju. Nekoliko je stotina zarobljenika palo u francuske ruke. Teški bojevi na Aisne, gde su talijanske čete osvojile Soupir, i severno od St. Quentinu kod Les Dins.

Američki izveštaj od 4. oktobra javlja, da su zapadno od Moze pomaknuli svoje linije za 2 do 5 kilometra unapred. Uzvisina 240 severno od Exermonta bila je osvojena. Neprijatelju bila su oteta sela: Oceanes, Flevies, Chehery i Lagerge. Američke su čete potisnule neprijatelja južno od sume Forges na poljak Kremhilde.

Engleski izveštaji od 5. i 6. oktobra ne sadržavaju ništa, što se ne bi već znalo iz nemačkog izveštaja.

Srpski izveštaj od 6. oktobra javlja, da su na staroj srpsko-turskoj granici srpske čete suzbile austro-ugarska i nemačka pojačanja te zarobile 100 momaka. — Izveštaj istočne armije javlja, da su saveznike čete u Albaniji doprle na cestu u Elbasan preko točke, gde se stecaju Skumbi i Langalica, i na istoku preko Debra.

Engleski izveštaj iz Palestine od 5. oktobra: Severno i zapadno od Damaska dopremila je naša konjica kod izvidničkih poduzeća preko 14.000 momaka. Od 18. septembra, kad su započele operacije, do danas bilo je zarobljeno 71.000 momaka i zaplenjeno 350 topova. U taj broj su u računant austro-ugarski i nemački zarobljenici (206 časnika i 3000 momaka) ali ne zarobljenici, nekih 8000, koje je dopremila arapska vojska kralja Husseina.

Predbežni odgovor Engleske na mirovnu notu.

L o n d o n, 6. (D. u.) Reuterov ured bio je jučer kasno u večer službeno obavešten, da kraljevska vlada nema službene obaveštosti o predložima nemačke vlade, za koje se misli, da su na putu dok ih nije primila. Uz ove okolnosti nema smisla da bilo kraljevska vlada dodala im tuniču. Mora se dakle odgoditi svaki izraženje mišljenja, dok nije službeno poznat karakter predloga.

B eč, 6. (D. u.) „Neue Zürcher Zeitung“ pozdravlja novi korak austrijske vlaste a to tim radošnjije, što je taj korak usledio u sporazumu sa saveznicima te je time stvorena konkretna osnovka za pregovaranje. Ne može se znati, da li će antanta prihvati predlog središnjih vlasti ili ne. Drugo je dakako pitanje, da li će središnje vlasti prihvati uveće, koje će sporazum staviti za prisnire. Novine, koje su odane antanti, smatraju mirovni korak središnjih vlasti kao priznanje slabosti. Sve novine ističu, da imade antanta sve razloge, da susreće akciju središnjih vlasti s oprezom i sumnjom. Možda idu središnje vlasti samo za tim, da skrše slogu saveznika. Sve antantofilne švicarske novine su jedne misli o ujetima, koje će staviti antanta kao odgovor na predlog središnjih vlasti a ovi se glase: Ispražnjenje Belgije i zapovednik delova Francuske i Italije, povratak Alzaj-e-Lorene, uspostava Belgije i zaposednutih francuskih kotara, predaja talijanskih provincija i rumunjskih pokrajina; uredjenje carigradskog pitanja, nezavisnost Armenije, Palestine, Sirije i Arabije, ispravljanje Kavkaza po Turkoj. Vjerojatno jest, da će takodjer antanta zatražiti, neka se Nemačka određe poseda baltijskih pokrajin.

Bukarešta, 6. (D. u.) Polag mišljenja ovijašnjih političkih krugova nazreva se u koraku središnjih vlasti odlučan nastavak njihovih nastojanja, da se dvojoprilični čini kraj. Mišljenje, kako će sporazumi prihvati ove ponude, nije jedinstveno; ipak prevladava mnenje, da ih Wilson ne može otkloniti.

C hiasso, 7. (D. u.) Talijanska je štampa proprieta jučer mirovnu ponudu Austro-Ugarske Wilsonu. „Agenzia d' Italia“ piše k tome: Prvi utisak sili na ne povjerenje. Cleyna je dužnost, da očuvamo hladnokrvnost. — „Giornale d' Italia“ pozivlje odlučujuće krugove, da budu na oprezu. „Tribuna“ savetuje, neka se ne usajuju u iskre-

nost note. — „Corriere della Sera“ ne zna, da li se radi o pokoravanju sudbini ili o novom zavarivanju.

Govor državnog kancelera prince Maksia ba- denskoga.

U sednici Reichstaga od 5. oktobra izrekao je novi kancelar, badenski princ Maksimilian, ovaj govor: Prema carskoj naredbi od 30. septembra temeljito se je preobrazilo političko vodstvo. Kad naslednika grofa Hertlinga, koji je stekao tako velikih zasluga za svoju domovinu, imenovalo je Njegoševi Veličanstvo car mene na čelo nove vladi. Odgovara kod nas uvedenomu vladinom običaju, da u Reichstagu odmah pred javnošću razložim načela, prema kojima nameravam voditi svoj teški i odgovorni ured. Pre nego što sam preuzeo kancelarske poslove, utvrdila su se ova načela u sporazumu sa saveznim vladama i s vodjama strajaka, većine. Ona dakle ne obuhvaćaju samo moj politički program, već takodjer od veće česti program nemačkoga narodnog predstavništva, dakle nemačkoga naroda, koji je na osnovi sveopćega, jednakoga i tajnoga izbornoga prava izabran prema svojoj želji Reichstag. Samo činjenica, što znam, da mi je snage, da preuzmem vodstvo državnih posala u ovo teško i ozbiljno vreme, što ga skupa provljujemo.

U daljnji svojim izvodima osvetlio je kancelar poznate već točke programa nove državne uprave i stranaka većine Reichstaga. Osvrnuvši se na prošle četiri ratne godine, rekao je: Na zapadu besni, već više meseci jedinstvena, strahovita bitka, koja iziskuje tolikih žrtava. Junaštvo je naše vojske sprečilo, da se propoji fronta. Ova čvrsta samosvest budi našu nadu u budućnost. Bar za to, jer smo proželi ovim uverenjem, naša je takodjer dužnost, da stečnemo sigurnost za to, da ovaj krvavi rat ne traje ni jedan jedini dan preko onog roka, koji nam omogućuje završetak, koji ne vredja našu čast. Stoga i misam tek čekao do današnjeg dana, da poradim u interesu mirovne misli. Oslanjajući se na sporazum svih zato pozvanih mesta u carevini i na pristajanje saveznika, koji s nama istupaju, upravo sam u noći od 5. oktobra posredovanjem Svičarske na predsednika Udrženih država polu, u kojoj ga molim, da uzme u svoju ruku rad oko postignuća mira, te u tu svrhu stupi u svezu sa svim zaraćenim državama. Noja će već danas ili sutra stići u Washington. Upravljena je na predsednika Udrženih država budući da je on u svojoj poruci dne 8. januara na kongresu i u svojim posljednjim izjavama, naročito u svojem newyorskem govoru od 27. septembra razvio program za sveopći mir, što ga možemo primiti kao osnovku za pregovore. Učinio sam ovaj korak na putu k oslobodjenju ne samo Nemačke i njenih saveznika, već celoga čovečanstva. Kakav će biti ovaj posljedak, znam, da će naći Nemačku čvrstom, odlučnom i složnom, kako za častan mir, koji od sebe otklanja svaku sebičnu povredu budućeg prava, tako i za konačnu borbu na život i na smrt, na koju je prisilan naš narod bez svoje vlastite krivnje, ako bi vlasti, koje stoe s nama u ratu, odbile našu ponudu, htijuci, da nam diktiraju svoju volju. Kancelar je završio: Nadam se, da će predsednik Udrženih država za ljubav celom čovečanstvu tako primiti našu ponudu, kako mi mislimo. Onda se se ubrzo otvoriti vrata skorošnjemu časnomu miru prava i pomirenja, kako za nas, tako i za naše protivnike.

Zatim je predsednik Fehrenbach izrekao govor, u kojem je kazao: Nemački narod želi mir, a ne rat, isto tako kao što svi drugi narodi žeznu za mirovom. Stoga pozdravljamo vladin korak, koji nam se je netom saopćio i koji nam otvara nadu u mir, iako je neizvesno. U ime nemačkog naroda i nemačkog Reichstaga izjavljujemo, da odobravamo mirovnu ponudu i da ju usvajamo. Zatim se je na predlog predsednika, Reichstag odgodio.

* Monarkija i Bugarska. „Reichspost“ piše gledom na otpadnje Bugarske, da Austro-Ugarska nema namere, upustiti se protiv Bugarske u velike vojničke operacije. Bugarska će se priključiti antanti. Međutim, važna uzeli pa um, da će gledom na gospodarske uspehe središnje vlasti brzo poduzeti mirovne korake, pa sve zavisi o tome, hoće li antanta prihvati mirovnu ponudu trojnoga saveza. Marširanje naših četa, koje ne nameravaju povrediti bugarski neutralitet, vredi sada pokraj ocuvanja naših gospodarskih izvora egzistencije, takodjer i zaštitu našega ugroženog vernog saveznika, Turske, a pre svega Carigrad, koji bi doskora mogao poticati cijeli neprijateljskih napada.

ke, keličini
časti
grožđa.
Via Sette
e 1.

I pokut-
arbitra-
oj ulici.
ovo prispevo-
stvo.

Drnarice
ponedeljka-
podizanje

ge,
ipotić, Pula.
3.

GRADE
Institu-
vranj,

